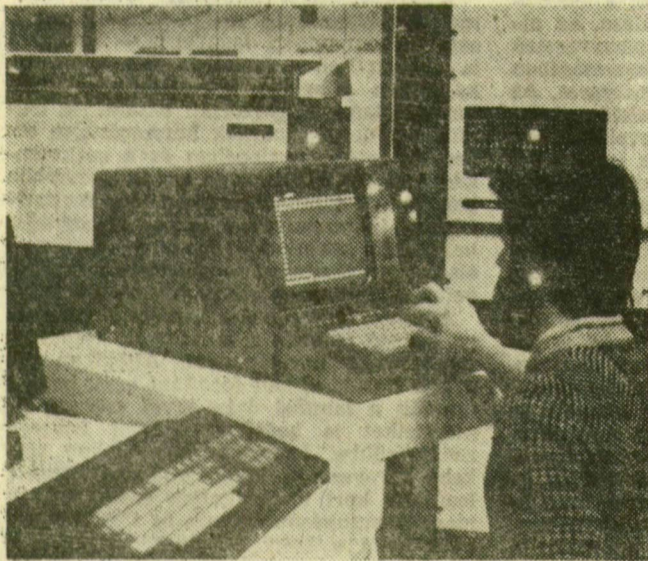

Számítógépek bemutatója

Képfőnök: részlet a holnap, hétfőn nyíló kiállításról

Huszonhárom hazai vállalat több mint 500 négyzetméternyi alapterületű kiállításon ismerteti az érdeklődőkkel a számítástechnika gyakorlati alkalmazását a szegedi Tisza-szálló termében hétfőtől péntekig. A legnagyobb területen a Videoton állít ki, bemutatva a Videoplex 3 korszerű csoportos adatrögzítőt és a VT 20 irodai kasszámítógépet. Perifériákat, kis számítógépeket és távadat-feldolgozási berendezéseket mutat be a VILATI, a KFKI, a Telefongyár, az Orion, a FOK GYEM, és a BRG, a Mezőberényi Műszaki és Vasipari Szövetkezet pedig a számítógéppontok berendezéséhez szükséges bútorokat állítja ki. Az OSZV

a szocialista importból származó számítástechnikai eszközökről nyújt tájékoztatást. A legnagyobb hazai bérmentes vállalat, a SZÜV, továbbá az SZKI, a Volán Elektronika és a PM Számítógéppontja távadat-feldolgozási bemutatóval jelentkeznek. A szervezési és számítástechnikai segédesszók gazdag választékát kínálja a PIERT, a hazai számítástechnikai képzés és tájékoztatás egyik fő bázisát képező SZÁMOK új szakkönyvei a helyszínen akár meg is vásárolhatók. A számítógép-kiállítás a Neumann János Számítógéptudományi Társaság kongresszusához kapcsolódva, hétfő délelőtt 10 órakor nyílik a Tisza-szállóban.

Emlékezés Hámán Katóra

A Heves megyei Kompolt községben, Hámán Kató szülőháznál szombaton emlékünnepeket rendeztek a magyar munkásmozgalom kiemelkedő alakja születésének 95. évfordulója alkalmából. Meltázták Hámán Kató munkásságát, majd a helyi vezetők és az úttörők megkoszorúzták a szülőház falán levő emléktáblát.

A jubileumi képaució kiállítása

Szombaton a MOM Szakait Árpád Művelődési Házában megnyílt az 50. jubileumi képaució kiállítása, amely december 9-ig tekinthető meg. Az árverést december 11-én és 12-én tartják. A mostani, karácsonyi aukción 277 festményt kívánnak értékesíteni.

Az aukció anyagából kiemelkedik idősebb Markó Károly három idillikus tájképe. Flának egy aratási jelenetét ábrázoló, hatásos festményét kínálják árverésre. A Markó-tanítványok közül Telepy Károly romantikus tátrai képét, Ligeti Antal hangulatos falusi táját és Brodsky viharos Balatont ábrázoló alkotását mutatják be.

Az aukción eladásra kínálnak Glatz Oszkár-, Csók István-, Csontváry- és Vaszary-képeket is.

A rehabilitáció léptékei

A szegedi lakóházak felújításáról

Megkezdődött a városok rehabilitációja, a régi városok felújítása. Hol látványosan, hol alig észrevehetően tájegységek és a településfejlesztési politika szerint. Szeged röpke négy év alatt új ruhába öltözött. Az egykori kopott, öreg házak megfiantalodtak, s nemcsak az utcákon, tereken sétálók vehetik ezt észre, hanem a lakók is. Több ezer otthonnak jobb lett a komfortfokozata, kényelmesebb s kellemesebb a légköre. Furcsán hangzik, hogy a felújítás injekciótól a lakásállomány gyarapodott. De valóban ez történt. Sok olyan lakásról — amelyre rászámoltak és azt mondták, nem éri meg a következő évtizedet — kiderült, még 2000-ben is boldog fészke lehet egy-egy családnak. Akkor természetesen, ha új ruhát vesznek fel.

tel, majd a dorozsmai költészetével, a Móra Ferenc Termelőszövetkezet segédüzemével, a DÉGÁZ-szal, a város-gazdálkodási vállalat építészeti részlegével, a Gelkával kötött szerződést. Az idén pedig a CSOMIEP-pel lépett együttműködésre; a vásárhelyi vállalat besegít a felújításokba. A kisvállalatok részvétele is garancia arra talán, hogy sikeresen befejeződik ez a nagy akció. Igen lényeges kérdés — egy évvel az V. ötéves terv befejezése előtt — hogy állnak a felújítások.

Az IKV-nak egy ház van még hátra és biztosan teljesítheti célkitűzéseit. Nem úgy az építőipari szövetkezet, amelynek elmaradása jelentős. Ebben az évben még a tavalyi címjegyzék alapján vonultak ki egy-egy épülethez. A magas- és mélyépítő-ir vállalat sem tudta az eredeti elképzelések szerint megszervezni munkáját.

1.

Hogy is kezdődött ez az egész folyamat, amelynek elején tervezőnek, kivitelezőnek egyaránt szokatlan volt minden? Akkoriban többször elhangzott, a tervezők idegenkednek ettől a feladattól, mert bravúros, látványos teljesítményre, alkotó munkára nincs lehetőség. A vállalatok meg nem tudják, hogy álljanak az egészhez. Kószy Józseffel, az IKV igazgatójával együtt porgettuk vissza az idő kerekét néhány esztendőre.

A hetvenes évek elején egyre inkább hangzott, elismert és sürgető társadalmi kérdés lett: a házigyárak gyarapodása, a lakótelepek szaporodása mellett más is kell ahhoz, hogy a lakásigénylők népes tábora csökkenjen. És ez a más, a rehabilitáció, a belvárosi házak tömeges felújítása. Némi eredményt már a IV. ötéves tervben is elértünk. Am a teljes kibontakozás 1975-től tapasztalható. Központi irányelvek és Szegeden a városi párttervezlet határozata (1975) alapján kezdődött az a nagy munka, amely napjainkban sem ér véget.

A jelentős feladathoz nemcsak jó tervek, elegendő kivitelezői kapacitás, hanem sok pénz is kell. Szeged az V. ötéves tervben 850 millió forintot fordíthat — 564 milliót már el is költött — lakóház-felújításra. Az IKV, mint fővállalkozó 60 milliót kapott, hogy gépparkját kicserélje, munkáját korszerűsítse, megfelelő technológiát honosítson, hiszen az új feladatok speciálisak. A vállalat megerősödött, megismosodott és 180 ezer szegedi lakos szemé láttára hozzákezdett a régi város újjáépítéséhez. A szurkolók tábora egyre nőtt, nem maradt el az ütemes biztatás, a vastaps, de a füttykoncert sem. A szegediek örömmel figyelték a szépülest, csinosodást, de elégedetlenségüket is kifejezték egy-egy építkezés elhúzódsága miatt.

A kulisszák mögé kevesen lesnek be. És valószínű, nem mindenki tudja, hogy a közel egymilliárdos munkát az IKV egymaga nem vállalhatta fel. Így több alvállalkozóval, először a magas- és mélyépítő vállalattal, a Szegedi Építőipari Szövetkezet-

2.

Kevesnek bizonyult az erejük, vagy nem volt szívügyük ez a feladat? Számítlan tanácskozást, fogadkozást hallottam, ahol a tenni-akarásból, nekirugaszkodásból nem volt hiány. Csak talán nem mérték fel kellően erejüket, keveset tudtak az előre nem látott nehézségekről és aztán a kedv is alábbhagyott. Mert némelyik öreg ház olyan, mint egy rejtelmes dzsungel. Először a bontásban haladnak, majd előre jutnak az építésben és ekkor derül ki, hiányzik vagy beszerezhető az a bizonyos anyag, kell-e módosítani az elképzeléseken. Olykor a tervezők a kivitelezőre, az építők a beruházóra vagy a tervezőre mutatnak a nem várt nehézség, gondok miatt. Olyan furcsa és nehezen magyarázható helyzetek is előfordulnak, mint a Kis-Dávid-palotánál — tovább tart a felújítás, mint Szeged második hídjának építése. Hallani lehet véleményeket, mi szerint az alvállalkozók az új házak építésénél erejükön felül kötelezték el magukat, s annyi szorgos kéz sehol sincs, hogy mindenhol jusson elegendő. Az igazsághoz tartozik az is, hogy a felújítások során a 20-30 éves kőművesmestereknek szinte újból kell tanulniuk a szakmát és nagyapáik építési

3.

Már most, 1979 végén felvetődik, milyen lesz a második lépték. Egyre többen beszélünk a panelházak karbantartásáról, javításáról. Vajon mikor kell elkezdeni a házigyári épületek teljes felújítását? A második 15 éves lakásépítési program számol ezzel, és a program már 1975-ben elkezdődött. Az eredeti tervek szerint 25 évig nem volna szabad hozzányúlni a panelházakhoz. De például a tarjáni tetők egy-negyedénél volt vagy van gond, 65 lifteket, 13 ezer négyzetméter szőnyegpadlót kellene kicserélni az IKV házáiban. Nem szóval a nyílásokról, az ideiglenes tömítések-ről, a fűtési rendszerek megváltoztatásáról, a takarékosabb energiagazdálkodás kialakításáról. Kétségtelen, hogy a lakásrehabilitáció második nagy szakaszának fő slágere ez lesz.

Halász Miklós

Tanárjelöltek

Evickélve, fehér köpenyben

A fiú az asztal elé lép. Érzé, hogy gyomrában a remegések egyetlen, folyamatos dübörgéssé egyesültek, szája epekeszerű. Inge a témérdek verítéktől engedelmese simul a hátára, a fehér köpeny alatt.

— Az első padban állt, feltűnően szép arcú lány. Pár évvel idősebbnek látszik a koránál, ha szórakozóhelyen látná az ember, húsznak-huszonkettőnek is nézhetné. Zöldek a szemei, villognak, szépek. Keresztbe vetett lábában combközépig fölcusúszik (fölcusúsztatódik) az iskolaköpeny, korántsem formátlan idomokat hagyva fedetlenül. A zöld szemek igazán en-provokativan fúródnak az asztal előtt álló fiúba, aki éppen szólásra nyitná a száját. Hátrább, az ablak mellől fura, ritmikus kattanás. Két nagy hajú srác játszik összehangoltan vonalzóval és tollal. S még vagy harmincan ülnek szemtől szembe azzal az apró, fehér köpenyes alakokkal.

ja: még ennyi és ennyi van hátra.

— És a hivatásodat, először szemlélve, mély vízből? — Néhány illúzió elvész, ahogy illik.

— Például? — A szakvezetőn kívül a kutya se törődik velünk. Bejövök reggel ide, a tanárba, megnéznék, esetleg köszönnék, kicsit méregetnek: tanár se vagyok, tanuló sem... Nemigen bátorítanak. Nem árt ebbe beleköszölni kicsit, megsejteni, milyen is lesz „az igazi” munkahely.

— Indokolt ennyi pesszimizmus? — Nem pesszimizmus ez. Tapasztalat. Erőpróbanak mindenképpen nagyon jó a tanítási gyakorlat. Együtt készülünk a gyerekekkel mi is. Az egyetem nem tanított meg például arra, hogy folyamatosan, órákig beszélni tudjunk. Alapokat adott. Elméletieket.

— S a valóságban tanítani, harminc emberrel szemközt, ennyi elég? — Ah. A konkrét, gyakorlati ismereteket csak menet közben lehet megszerezni. A szakvezető tanárok tényleg nagyon rendesek, segítenek is, meg minden, de az előző négy év következtében az ember csak evickél. Jobban, mint amennyire a tapasztalatlan-ság indokolná.

— A szakmódszertan, a nevelélmélet, a didaktika az egyetem tanárszakjain mind-mind stúdium... — Az hát. A módszertani oktatás egyik szakon ilyen, a másikon olyan, az adott előadótól függ. Én például magyarórán tudtam hasznosítani azt, amit olasz módszertanból tanultam... Azért ez is valami.

— Tehát az oktatók...? — A saját kutatási területüket járják körül velünk, fél éven-egy éven át, de arról nincs szó, hogy mondjuk fél éves Balassi-előadásorozat után hogyan adjam én

azt le ennyi és ennyi órában. Vagy a másik véglet: vizsgán Babitsot tíz perc alatt elintéztük. És három vagy négy órán keresztül? — Tudtommal szerveznek a hallgatóknak óralátogatásokat... — Keveset. Négy év alatt összesen négyszer voltunk hospitálni. Most, utolsó évben járunk már eleget, de a vesztéséget nem lehet behozni, a fokozatosság elvé-ről nem is beszélve.

— A jelenlegi egyetemi oktatók is az egyetemről kerültek ki. Annak idején ugyanígy, ugyanezekkel a gondokkal küszködve. Vagyis itt a kör bezárul.

— Igen, már a nagy dilemmánál vagyunk: az egyetemen a „tudóskodás” és a tanárképzés differenciáinál...

A fiú (vagy a lány) az asztal elé lép. Ötödéves egyetemi hallgató, tanárjelölt. Egy év múlva (optimális esetben) személyi igazolványában „foglalkozása: középiskolai tanár” bejegyzéssel érzi majd valahol az országban, hogy gyomrában a remegések egyetlen, folyamatos dübörgéssé egyesültek, s hogy szája epekeszerű. Már tudja, hogy a világot nem lehet megváltani. Szűk negyven évig még viszont egyáltalán nem lesz mindegy, milyen a száljás minősége, fehér köpenyben az asztal előtt. Evickélve avagy magabiztosan, felszabadultan, úszva a mély vízben.

Domonkos László

Új gabonavizsgáló

Egy perc alatt meghatározható gabonaminta legfontosabb jellemzőit az új minőségvizsgáló készülék, amelynek gyártását licenc alapján kezdte meg a Labor Műszer-

ipari Művek. Az új gyártmány nagy sikert aratott a moszkvai kiállításon. A berendezés első tizdarabos sorozata elkészült.

Vasútmúzeum Pakson

Új társa lesz a Közlekedési Múzeum állandó bementőinek, a városligeti, a földalatti történetét bemutató Deák téri gyűjtemények, a parádi kocsimúzeumnak, a nagycenti, Széchenyi-kastély kiállításának, Pakson a századforduló vasútnak állítanak emléket.

Elkészült ugyanis az első magyarországi atomerőműnek otthont adó város új pályaudvara. Az 1896-ban alapított régi, mellékvonali állomást azonban nem bontják le. Állandó vasúttörténeti kiállítás nyílik területén.

(MTI)

Hazánkban tanult irakiak vizsgája

Iraki szakemberek vizsgáltak szombaton a fennállása 20. évfordulóját ünneplő Vépi Mezőgazdasági Szakmunkásképző és Munkástovábbképző Intézetben. A 23 hallgató a magyar-iraki mászaldtudományos együttműködés keretében, a MEM és a TESCO szervezésében három hónapig ismerkedett a magyar mezőgazdasággal, annak gyakorlatával, szervezetével,

alaptechnológiával. Tsz-ekben és állami gazdaságokban gyűjtött tapasztalataikat szakszereplők szakmai vezetőiként, hasznosították hazájukban. A nap folyamán megemlékeztek arról, hogy az intézet keretében, a MEM és a TESCO szervezésében három hónapig ismerkedett a magyar mezőgazdasággal, annak gyakorlatával, szervezetével,

— De a gyakorlat csak ideiglenes. Tizenöt-húsz óra... — Eppen erről van szó! Az is más, ha az ember tud-